

Besöksmål i Särna 2023-01-30

1. LOMKÄLLAN - Skogs och Försvarsmuseum.
75 hektar lättillgängligt friluftsområde,
3 km väster om Särna invid RV 70.
Försvarsskansen från WW2 är
imponerande och står som ett monument
på båda sidorna av RV 70.
WGS84
61.4138.9 N, 13. 436.9 E
Sweref 99 TM
6841603 N, 398277 E
2. SÅGUDDEN - Folkets Park. Ett finare läge
vid en sjö finns inte med utsikten från
närliggande hängbro, som byggdes 1986,
mäktigt! Såguddens Ideella Förening
bjuder till underhållning under sommaren.
Sågudden finns också tillgänglig att hyra.
WGS84
61. 420.9 N, 13 719.4 E
Sweref 99 TM
6842222 N, 400683 E
3. MICKELTEMPLET -
Utsiktstorn/Skidstadion/Friluftsområde.
Utmärkta preparerade längdåkningsspår.
Elbelysning 1,5 km; 2,8 km och 5 km.
Barmarktider används både som en
promenadslinga och en populär MTB
bana. Utsiktstornet byggdes i slutet av
1800 talet för att observera skogsbränder
och senare för luft bevakning under WW2.
WGS84
61. 40.16.4 N, 13. 843.3 E
Sweref 99 TM
6838954 N, 401823 E
4. NÄCKÅ KVARN - Vattendriven kvarn från
1830-talet, 5 km från Särna söderut vid
Sörberget. Vattnet användes förr till ett
tiotal vattendrivna anläggningar som
sågverk, blästerugnar för myrjärn och
kvarnar. Kvarnen restaurerades 1981.
WGS84
61.38.24.3 N, 13.10.43.8
Sweref 99 TM
5. FJÄTFALLEN (Södra) Särna – Beskåda
naturens krafter i flera fall och en
laxtrappa. En slog bod tillsammans med
picknickbord finns. Promenadstigar, hög
tallskog och ett laddat möte mellan två
älvar, Fjätälven och Österdalälven, vid
Fjätros. En lagom tur, som är lätt att nå
med bil eller cykel, endast 7 km från
Särna. Mycket bra fiske! Länsväg 1061
emot Sveg, skyltat med 2 km på höger
sida.
WGS84
61.40.11.3 N, 13.15.12.8 E
Sweref 99 TM
6838637 N, 407545 E
lansstyrelsen.se/dalarna/besoksmal/naturreservat/fjatfallen-kryptjarn
6. HORNÅFALLEN - Ån som kastar sig
utför stora sandstenshällar. Flera
sällsynta lavar trivs här. Följ lilla
stigen ner i ravinen på västra sidan.
Åk Länsväg 1061 genom Östomsjön,
efter c:a 8 km, följ vägen "Skrullvre"
längs med Trängsletdammen c:a 16
km. Parkera vänster och sen
promenera tillbaka till stigen.
WGS84
61. 34.11 N, 13.23.34.6 E
Sweref 99 TM
6827302 N, 414649
7. SÄRNAHEDEN - Byn med sitt fantastiskt
fint naturläge! Härifrån kommer områdets
första invånare som sedermera förflyttade
sig till t.ex Särna och Idre. Härifrån
kommer även den oförglömliga "Särna
Hedlund" som satte sitt märke för alltid i
den globala skidsportsvärlden! Se hans
imponerande pokaler och historia på
Lomkällans museum.
WGS84

61. 43.46.7 N, 12.59.19.1 E (Bystuga)
Sweref 99 TM
6845706 N, 393729 E

lansstyrelsen.se/download/18.2e0f9f621636c844027f640/1527519191954/Vedungsfj%C3%A4llen-skylt.pdf

8. EKO Park FJÄTÄLVEN – invigdes 2014 med imponerande 7800 hektar, ca 2 mil nordost om Särna. En vild men ändå rogivande älv som forsar fram och ger möjlighet för djur och växter; utter, kungsörn och varglav, att frodas. Hektar som kan avnjutas med t.ex. fiske, svampplockning, viltspaning eller bara få vara i naturen. Värt att se är även spåren efter eld och hur naturen magiskt återhämtar sig.
WGS84
61.48.15.4 N, 13.133.3
Sweref 99 TM
6853664 N, 406052 E
sveaskog.se/globalassets/trycksaker/ekoparksmaterial/ekopark-fjatalven.pdf

9. YXNINGÅFALLEN - En något mindre skala av Njupeskärs vattenfall, dock med sin egen storslagenhet. Synen av dessa underbart vackra fall, här i trakten kallade Brudslöjan, blir belöningen för vandringen. Med en fallhöjd av ca 50 meter kastar sig vattnet i flera nivåer ner i den skogklädda djupa ravinen. Ca. 3 mil norr om Särna. Följ vägen genom Nordomsjön mot Öjvassla. Ta vänster vid Flovallen mot Fröberget. Här kör ni även förbi EKO Park Fjätälven. Sväng höger vid Fröbergsvallen skylten **ca X km**, fortsatt sakta, vägen är inte den bästa! Parkera vid vändplan och gå ca 1 km genom vallen, gå igenom och försiktigt över Görans bäcken. Ca 1 km kvar i starkt uppåt läge finner ni fallen på höger sida.

Startpunkt: WGS84
68611753 N, 403236 E

10. Morvallen – ca 8 km från Fröbergsvallen. Det är en gammal fäbod, vackert belägen i fjällkanten. Numera ett välbesökt mål vintertid för skoteråkare men även sommartid för vandrare. Här finns en rastkoja.
WGS84
61.55.32.1 N, 13.10.58.5 E
Sweref 99 TM
6867225 N, 404602 E
lansstyrelsen.se/download/18.2e0f9f621636c844027f628/1527519149781/Vedungsfj%C3%A4llen-folder.pdf

11. FJÄTFALLET(Norra) Digersångsforsen – Starka forsar och fall gör denna lilla pärla så speciell! Ny fin hängbro! Utmärkt plats för en solig dag och ett dopp! Strax efter att man passerat Fjätersvålen på väg 311, ser man en liten skylt på höger sida: "Fjätfallen 2". Följ vägen tills den tar slut vid en parkering.
WGS84
61.56.22.8 N, 13.2.55.9 E
Sweref 99 TM
6868997 N, 397614 E

12. FOSKDALSVALLENS FÄBOD – Besök tjusningen av ett liv som består även idag med fädernas spår med fjällkor som vandra fritt. Se annonsering för öppet tider under sommaren på byn.
WGS84
61.54.26.2 N, 12.56.10.3 E
Sweref 99 TM
6865574 N, 391588 E

13. TVÄRHUGGET Reservat med 250-300 år gammal skog, vilken i omgångar varit utsatt för skogsbränder. Många av tallarna är långa och grova. Reservatet är 35 ha och lätt att nå via en markerad stigslinga

som börjar vid parkeringen. Från Särna åker du mot Mörkret.

WGS84

61.38.55 N, 12.50.13.3 E

Sweref 99 TM

6836941 N, 385422 E

lansstyrelsen.se/dalarna/besoksmal/naturreservat/tvarhugget

14. TROLLVASSLAN - en naturskyddad bäck sedan 2014 omgivet med tall, gran och myr. En rik flora med en artrik bottenfauna som gynnar fåglar, fjärilar och fiske på 214 hektar.

WGS84

61.39.16.1 N, 12.48.34 E

Sweref 99 TM

6837642 N, 383983 E

lansstyrelsen.se/dalarna/besoksmal/naturreservat/trollvasslan

15. SKANDINAVIENS MITTPUNKT FRÅN HAVEN Kanske inte mest besökt men den finns!

WGS84

61.39.54.1 N, 12.48.46.1 E

Sweref 99 TM

6838810 N, 3844200 E

16. STENVALLENS FÄBOD – Idag, en fin promenad på ca 1 km, för att se utsikten av Njupesjär på andra sidan, omringad av timmerhus med anor. Prova gärna er egen skattjakt med geocatching! Den gamla Postvägen genom Stenvallen har 66 GPS punkter! Åk lite längre fram på vägen finner du också en fin utsiktplats över Njupesjär på håll med rastplats.

WGS84

61.39.39.1 N, 12.46.21.2 E

Sweref 99 TM

6838418 N, 382054 E

”GUSKELOVTALLEN” – Gammal inskrift av en far vars son räddades från vattnet. Längs älven vid campingen i Mörkret.

WGS84

61.39.64 N, 12.45.31.0 E

17. FULUFALLEN - 8 forsar och fall med en sammanlagd fallhöjd av 80 meter på endast en 400 meter lång sträcka. En mycket fin välskött och markerad slinga! 1.7 km från parkeringen vid Tjärnvallen och väl värt ett besök!

WGS84

61.40.50.6 N, 12.40.28.2 E

Sweref 99 TM

6840813 N, 376943 E

18. STOR PER SVENSAS STEN - En av Särnas bästa story-telling är när Stor-Per Svenska, (1882-1936) från Härjedalen, som ensam välte en stor stenbumling, som låg i vägen för timmerflottningen upp ur forsen. Stenen beräknas väga ca 1200 kg.

”Nordens starkaste man”, lugn och

ödmjuk, över 2 meter lång, vandrade han miltals i de specialbeställda skorna i storlek 54-55. Följ vägen mot Tjärnvallen från Mörkret, ta höger emot Strömsildet, strax efter 1 km finns det en skylt på höger sida. 600 meter till stenen.

WGS84

61.43.06.7 N, 12.37.82.9 E (parkering)

19. STABBURET - Ett av Gördalens äldstabevarade hus, byggt kring 1823. Under sommaren kan man titta på gamla foton, brev, protokoll och föremål. Minnesstenen, som restes år 1950, 150 m. norrut från Stabburet, är till minne av de första bebyggarna.

20. OLD TJIKKO - Ett av världens äldsta träd finns på Fulufjället! Något som fascinerar de flesta och väl värt vandringen för att kunna säga ”CHECK” ! Kontakta Naturum för guidade turer.

21. NJUPESKÄR & NATIONALPARK - Sveriges högsta vattenfall! Ett besök på

Naturum innan, är ett angenämt "måste" för Fulufjället, det största sammanhängande fjällplatån i Sverige! Här finns mycket att erbjuda, må det vara en fågelart, en slags skalbagge, en växt, en sten eller en kopp kaffe längst upp! Vandra gärna till Rösjöarna, där fisket är ypperligt!

1. lansstyrelsen.se/dalarna/om-oss/vara-tjanster/publikationer/2016/fulufjallet-nationalparksfolder
2. lansstyrelsen.se/dalarna/besoksmal-nationalparker/fulufjallet.

22. BROTTBÄCKSSTUGAN – Platsen för att starta en fantastisk skidtur eller barmarksvandring för en otrolig upplevelse på Fulufjället. Följ leden mot Harrsjöstugan, Bergådsstugan och tillbaka. Gärna med ett uppehåll vid Särnmansstugan. Turen är ca 3 mil. Från Brottbäcksstugan utgår också skoterled mot Rösjöarna.

23. ALTARRINGEN - En fornlämning på Fulufjället. Delade meningar om vad platsen kan ha använts till. En böneplats med Sveriges högst belägna altare? En plats som varit en koja på 1700-talet för holländare vid falkfångst? Från Brottbäckstugan till Särnmansstugan längs Kungsleden söderut mot Tangsjön rastplats, ca 5 km., fortsatt västerut ca 2 km fram till Altarringen.

24. GÖLJÅDALEN

Ett naturfenomen skedde i augusti, 1997 då det föll 400 mm regn under 24 timmar över Fulufjället och en bred flodvåg drog fram. Ett stort regn- och åskmoln "parkerade" över Fulufjället och sköljde med sig allt i sin väg med enorma krafter.

Se hur skogen sakta men säkert tagit upp kampen för att återta sin forna glans.

25. MORBÄCKSÄTERN- Här utspelades den sanna historien om "Mors Lilla Olle" 1851. Några få minuter under en liten pojkes liv blev en sång som vi svenskar lärt oss utantill som barn.

26. GLYSJÖNS FÅGELRESERVAT – Området, som består av ett 20 km långt sjösystem med ett särskilt rikt fågelliv, ligger lättillgängligt utefter RV 70 mot Älvdalen.

GAMMELKYRKAN & GAMMELGÅRDEN

MORS LILLA OLLE Statyn på Stora Torget

BRANDEN 2018 monument på
Sommartorget

STRANDPROMENAD start Östomsjönsbron

STRANDPROMENADEN start nedanför
Camping WGS84